

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kovács Tibor ügyvéd (jogi képviselő címe) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek,
a dr. Horváth Ákos ügyvéd (**jogi képviselő címe**) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és a **II. rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen, szerződések érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében,
a Fővárosi Törvényszék 2013. január 31. napján kelt, 21.G.40.083/2011/21. számú ítélete ellen, az alperesek fellebbezése folytán, a 2013. november 13. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy tizenöt nap alatt fizessenek meg a felperesnek személyenként 200.000 (Kettőszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá az államnak - külön felhívásra - személyenként 1.250.000 (Egymillió-kettőszázötvenezer) forint másodfokú eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a felperes és az I. rendű alperes között 2009. július 30. napján kelt két engedményezési szerződés érvénytelen; kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 39.000.000 forintot és 254.000 forint perköltséget; megállapította, hogy a felperes és a II. rendű alperes között 2009. augusztus 17. napján kelt két adásvételi szerződés érvénytelen; kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 nap alatt szolgáltatassa vissza a felperesi vagyonba az **XXX-000** forgalmi rendszámú, ... típusú, ... alvázszámú, ... motorszámú autóbust és a rendszám nélküli, ... típusú, ... alvázszámú autóbust és fizessen meg a felperesnek 254.000 forint perköltséget; a keresetet ezt meghaladóan elutasította; kötelezte a felperest 400.000, az I. rendű alperest 200.000, a II. rendű alperest 300.000 forint eljárási illeték - külön felhívásra történő - megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperessel szemben előterjesztett felszámolási eljárás megindítása iránti kérelem 2009. július 8. napján érkezett a bíróságra. A Fővárosi Bíróság a **...Fpk...** számú eljárásban jogerős határozatban megállapította a felperes fizetéseképtelenségét és főeljárásként elrendelte a felszámolását. A felszámolás kezdő időpontja 2010. március 23. napja. **K.Cs.**, a felperes korábbi törvényes képviselője a 2010. október 18-án kelt átadás-átvételi jegyzőkönyv szerint a felperes felszámolója részére 2010. október 18-án adta át az iratokat, köztük a perben támadott szerződéseket.

A felperes mint adós és az I. rendű alperes mint hitelező között 2009. március 25. napján kölcsönszerződés jött létre, amely alapján az I. rendű alperes 200.000.000 forint kölcsönt nyújtott a felperes részére. A kölcsönről 2009. március 25. napján tartozáselismerő és egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat készült, amelyet **dr. M.I. ...i** közjegyző készített. Az **...** számú közjegyzői okirat 2. pontja szerint a kölcsön lejáratá 2 év, azaz 2011. március 24. napja.

Az I. rendű alperes a kölcsönszerződést - annak 6. pontja alapján - 2009. július 15. napján azonnali hatállyal felmondta. A felperes a felmondást tartalmazó levelet **K.Cs.** ügyvezető útján 2009. július 15. napján átvette.

A felperes mint engedményező és az I. rendű alperes mint engedményes között 2009. július 30. napján írásban engedményezési szerződés jött létre, amelynek tárgya a felperesnek az **AF Kft.** kötelezettel szemben fennálló 54.575.181 forint és járulékai követelés I. rendű alperesre történő átruházása volt.

Az engedményezési szerződés 2. pontja szerint a felek az engedményezés ellenértékét 54.575.181 forintban határozták meg. E pontban a szerződő felek kijelentették, hogy az engedményezés ellenértékének megfizetése nem igényel pénzügyi teljesítést, az engedményező beszámítja az engedményes „Előzmények” első bekezdésében meghatározott tartozásába.

Az engedményezési szerződést megkötő felek az „Előzmények” címszó alatti 1. bekezdésben rögzítették, hogy az engedményezőnek a 2009. március 25. napján kelt kölcsönszerződés alapján 200.000.000 forint tőketartozása, valamint ezen összeg évi 15% mértékű ügyleti kamattartozása áll fenn engedményessel szemben; e tény az **...** számú, **dr. M.I.** által készített közjegyzői okirat is tanúsította.

Az engedményező és az engedményes a 2009. július 30. napján kelt levélben értesítették a kötelezettet az engedményezés megtörténtéről és arról, hogy a fennálló tartozását, illetve annak kamatait az engedményesnek kell megfizetnie.

A felperes mint engedményező és az I. rendű alperes mint engedményes között 2009. július 30. napján írásban egy másik engedményezési szerződés is létrejött, amely alapján a felperes a **P Kft.**-vel szemben fennálló 39.000.000 forint és járulékai követelését az I. rendű alperesre ruházta át.

Az engedményezési szerződést megkötő felek a szerződés 2. pontjában az engedményezés ellenértékét 39.000.000 forintban határozták meg és rögzítették, hogy az ellenérték megfizetése nem igényel pénzügyi teljesítést, azt engedményező beszámítja az engedményes irányába az „Előzmények” első bekezdésében meghatározott tartozásába.

Az engedményezési szerződés „Előzmények” fejezetének 1. bekezdése megegyezett a másik, ugyanezen a napon kelt engedményezési szerződés „Előzmények” fejezet 1. bekezdésének tartalmával.

Az engedményező és az engedményes a 2009. július 30-án kelt levélben értesítették a kötelezettet, hogy a követelés engedményezésre került, a kötelezett az engedményező felé fennálló tartozását, illetve annak kamatait az engedményesnek köteles megfizetni.

K.Cs. volt ügyvezető a felperes nevében a 2009. szeptember 15-én kelt, „elismervény” elnevezésű okiratban elismerte, hogy a **P Kft.** ezen a napon a felperes irányába fennálló 39.000.000 forint követelést megfizette.

Az I. rendű alperes mint hitelező a 2009. szeptember 17-én kelt, „elismervény” elnevezésű okiratban elismerte, hogy a felperesi adóstól e napon 39.000.000 forintot a közte és a felperes között 2009. március 25-én megkötött kölcsönszerződés felmondását követő elszámolás keretében átvett.

A felperes mint eladó és a II. rendű alperes mint vevő között 2009. augusztus 17. napján írásban két adásvételi szerződés jött létre. Az egyik szerint a felperes a tulajdonában lévő **XXX-000** forgalmi rendszámú, ... típusú autóbusz tulajdonát a II. rendű alperesre ruházta át 20.000.000 forint + áfa vételárért. A másik adásvételi szerződés szerint a felperes a tulajdonában álló, rendszám nélküli, ... típusú autóbusz tulajdonát ruházta át a II. rendű alperesre 12.000.000 forint + áfa vételár ellenében.

A felek mindkét adásvételi szerződés 3. pontjában rögzítették, hogy a vevő a vételárat a szerződés aláírásával egyidejűleg beszámítás útján teljesíti, azaz a vételárat az I. rendű alperes mint engedményező, másrésről a II. rendű alperes, mint engedményes között létrejött engedményezési szerződés alapján eladót terhelő, vevő felé fennálló tartozásába az eladó beszámítja.

Ezzel egyidejűleg a felek rögzítették, hogy az adásvétel pénzügyi teljesítést nem igényel. Az eladó tartozása a vételár összegével csökkent.

A felperes a 2009. augusztus 17-én kelt nyilatkozat elnevezésű iratban leírta, hogy a vevő a vételárat beszámítással hiánytalanul megfizette. A két adásvételi szerződésben foglalt gépjármű a II. rendű alperes birtokába került és azok jelenleg is a birtokában vannak.

A felperes keresetében a felperes és az I. rendű alperes között, 2009. július 30-án létrejött két engedményezési szerződés, továbbá a felperes és a II. alperes között létrejött két adásvételi szerződés érvénytelenségének a megállapítását, valamint mindkét esetben az eredeti állapot helyreállítását kérte. A felperes a keresettel érvényesített jog körében a Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontját jelölte meg. Állította, hogy a szerződések az I. rendű alperesi hitelező előnyben részesítésére irányultak. A közjegyzői okiratból megállapítható az is, hogy az I. rendű alperes által nyújtott kölcsön biztosítékkal nem rendelkezett.

A felperes a II. rendű alperessel szemben a követelését arra alapította, hogy az I. rendű alperes a felperessel szembeni 200.000.000 forint összegű követeléséből a II. rendű alperesre engedményezett olyan összeget, amely lehetővé tette a II. rendű alperes számára a felperesi tulajdont képező két autóbusz megvásárlása esetére fizetendő vételár beszámítással történő teljesítését. Az engedményezésre az adásvételi szerződések is utaltak. Az engedményezésre tekintettel a II. rendű alperes hitelezőjévé vált a felperesnek. Miután a II. rendű alperes mint hitelező az adásvételi szerződéssel és a vételár engedményezés útján való megfizetésével

előnyben részesült egyéb hitelezőkkel szemben, illetve követelése kielégítést nyert, megállapítható a Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti tényállás.

A felperes az I. rendű alperest arra kérte kötelezni, hogy fizessen meg a felperesnek 39.000.000 forintot, továbbá 204.501 eurónak megfelelő 54.575.181 forintot; a bíróság a II. rendű alperest az adásvételi szerződésekben foglalt autóbuszok felperes részére történő birtokba adására kötelezze. Amennyiben ezek nincsenek a II. rendű alperes birtokában, úgy a vételárnak megfelelő összeg megfizetésére.

A felperes arra hivatkozott, hogy a perben támadott szerződésekről 2010. október 18-án szerzett tudomást.

Az I. rendű alperes elsődlegesen - a nyilatkozata tartalma szerint - a per megszüntetését kérte, előadva azt, hogy a felszámolás kezdő időpontja 2010. március 23-a volt, a felszámoló tudomásszerzése ezen időpontot követő napra tehető, amely túl van a Cstv. 40. § (1) bekezdésében foglalt 90 napos határidőn. A felszámolóbiztos a keresetét elkésztetten nyújtotta be, ezért a per megszüntetésének van helye.

Az I. rendű alperes másodlagosan a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Előadta azt, hogy a felperes által perben támadott szerződések érvényesen jöttek létre, a felek jóhiszeműen jártak el, nem tudtak az esetleges hitelezőkről. Az I. rendű alperes érvényesen mondta fel a kölcsönszerződést, közjegyzői okirat készült, amely szerint az adós és a készfizető kezes valamennyi vagyona a kölcsön biztosítékaul szolgál.

Az elsőfokú bíróság a keresetet részben alaposnak találta.

A Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a tudomásszerzéstől számított 90 napon, de legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 1 éven belül a hitelező, avagy az adós nevében a felszámoló a bíróság [6. § (1) bekezdés] előtt keresettel megtámadhatja az adósnak a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző 90 napon belül és azt követően kötött szerződését vagy más jognyilatkozatát, ha annak tárgya egy hitelező előnyben részesítése, különösen egy fennálló szerződésnek a hitelező javára történő módosítása vagy biztosítékkal nem rendelkező hitelező számára biztosíték nyújtása. A Ptk. 237. §-ának (1) bekezdése szerint érvénytelen szerződés esetében a szerződéskötés előtt fennállott helyzetet kell visszaállítani.

Az I. rendű alperes per megszüntetése iránti kérelmét azért nem találta alaposnak, mert a felperes a 8/F/1. sorszám alatt benyújtott átadás-átvételi jegyzőkönyv elnevezésű okirattal bizonyította, hogy a perben támadott szerződésekről 2010. október 18-án szerzett tudomást. A felperes a keresetlevelet 2011. január 13-án - a Cstv. 40. §-ában foglalt 90 napos határidőn belül - nyújtotta be a bíróságra; így a keresetlevél nem késett el.

Azzal, hogy a felperes a 2009. július 30-án kelt engedményezési szerződésekkel a felszámolási kérelem benyújtását követően a **P Kft.**-vel és az **AF Kft.**-vel szemben fennálló követelését átruházta az I. rendű alperesre, az I. rendű alperest előnyben részesítette a többi hitelező hátrányára. A követelések megvásárlásával, az engedményezés ellenértékének beszámításával az I. rendű alperes felperessel szembeni, a 2009. március 25-i kölcsönszerződésből eredő követelése részben kielégítést nyert. Ez ténylegesen is megtörtént, hiszen a felperes ügyvezetője útján

tett és az I. rendű alperes által megerősített nyilatkozatok (1/F/3.) alapján megállapítható volt, hogy a **P Kft.** az I. rendű alperesnek 2009. szeptember 17-én 39.000.000 forintot ténylegesen meg is fizetett.

Az engedményezési szerződések a fentiekre tekintettel a Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontja alapján érvénytelenek, így a **P Kft.**-vel és az **AF Kft.**-vel szembeni követelések jogosultja a felperes.

A felperes az érvénytelenség jogkövetkezményeként az eredeti állapot helyreállítását a Ptk. 237. §-ának (1) bekezdése alapján az egyik szerződés vonatkozásában jogszerűen kérte. Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes személyes meghallgatása körében tett konkrét előadása folytán és az 1/F/3. sorszám alatti okiratok alapján való tényként fogadta el azt, hogy az I. rendű alperes 39.000.000 forintot 2009. szeptember 17-én megkapott a **P Kft.**-től. Az I. rendű alperes ezért ezt az összeget köteles a felperes felszámolási vagyonába visszafizetni.

A bíróság a felperes I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetét abban a részben utasította el, amely arra irányult, hogy az I. rendű alperes fizessen meg a felperesnek 204.501 eurónak megfelelő 54.575.181 forintot. A felperes nem bizonyította azt, hogy ezt az összeget az I. rendű alperes megkapta, tényleges pénzmozgás hiányában pedig az eredeti állapotot ebben a körben nem lehetett helyreállítani.

Azáltal, hogy a felperes két autóbusz tulajdonát 2009. augusztus 17-én a II. rendű alperesre ruházta át, a II. rendű alperest a többi hitelező hátrányára előnyben részesítette. Az adásvételi szerződések megkötésére a felszámolási kérelem benyújtását követően került sor.

Az I. rendű alperes és a II. rendű alperes között létrejött engedményezési szerződés alapján lehetővé vált az, hogy a felperes az I. rendű alperes felé fennálló tartozásába beszámíthassa a vételár jogcímű követelését.

Az adásvételi szerződések a Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontja alapján érvénytelenek, ezért a II. rendű alperes az eredeti állapot helyreállítása körében a birtokában lévő, adásvételi szerződésekben megjelölt gépjárművek felszámolási vagyonba történő visszaszolgáltatására köteles.

Az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét alperes fellebbezéssel támadta.

Közös fellebbezésükben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérték.

Ismertetve az ítéleti rendelkezést, arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság helyesen megállapított történeti tényállásból helytelen jogi következtetéseket vont le, valamint indokolási kötelezettségének sem tett eleget.

Kiemelték: a felperes által támadott szerződések érvényesen jöttek létre, a felek jóhiszeműen jártak el, nem tudtak az esetleges hitelezőkről. Az I. rendű alperes érvényesen mondta fel a kölcsönszerződést, közjegyzői okirat készült, amely szerint az adós és a készfizető kezes valamennyi vagyona a kölcsön biztosítékaul szolgál.

Sérlemzték, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta **A.T.** tanúvallomásának azt a részét, amely az alperesi álláspontot alátámasztja, ugyanis

nemcsak az alperes nem tudott a felszámolási eljárás megindításáról, hanem a felperes korábbi ügyvezetője, A.T. sem; a körülmények, a gazdasági helyzet nem ezt sugallta, másoktól, más cégektől a felszámolásra utaló információt vele soha nem közöltek.

Kiemelték: a kölcsönszerződés biztosítékkal rendelkező szerződés volt, hiszen az adós és a készfizető kezes között olyan közjegyzői okirat jött létre, amelynél az összes szerződő fél valamennyi vagyonával tartozik helytállni, ami egyértelmű biztosítékot jelent.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes perköltségben marasztalását kérte.

A fellebbezések nem alaposak.

Az elsőfokú bíróság a tényállást - a rendelkezésére álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével, eljárási szabálysértés nélkül - helyesen állapította meg, s helytállóak az abból levont jogi következtetései is, azokkal a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, rájuk megismétlésük nélkül hivatkozik.

A fellebbezésben előadottakkal összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla arra mutat rá, hogy az adott ügyben irányadó, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló, 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott tényállás objektív jellegű, azaz annak megvalósulásához nem szükséges az, hogy az adós, illetőleg az adóssal szerződést kötő fél tudatában legyen annak, hogy a szerződés, illetőleg a jogügylet a hitelezők igényének kielégítésére szolgáló vagyoni fedezetet csökkenti, illetve e tényállásnak nem eleme, hogy a szerződő felek szándéka erre irányuljon. Ugyanezen okból nem volt jelentősége annak a fellebbezésben felhozott érvelésnek, amely szerint az alperesek a szerződés megkötésénél jóhiszeműen jártak el.

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Mivel a fellebbezés nem vezetett eredményre, az alperesek kötelesek megfizetni a felperes ügyvédi képviselétével összefüggésben felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1), (2), (5), 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított másodfokú eljárási költségét [Pp. 78. § (1)-(2), 79. § (1) bekezdés]. Az alperesek a fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 82. § (2) bekezdése alapján kötelesek [Itv. 46. § (1), 74. § (3) bekezdés, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 1/2012. KMPJE].

Budapest, 2013. november 13.

Pálné dr. Mikola Júlia s.k.

a tanács elnöke

dr. Vuleta Csaba s.k.
előadó bíró

. Senyei György s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
(Varga Beatrix)